

Våra synpunkter på samrådshandlingar detaljplan Västra Banvägen KS 2020/0131.

Vi välkomnar syftet med detaljplanen som skapar bra förutsättningar för både kollektivtrafik och gång- och cykelstråk i enlighet med strategi 4 i planprogrammet för Åkersberga stad från 2018. Att kommunen samtidigt tar ansvar för att hantera stora mängder dagvatten i området i samband med skyfall är positivt. Våra synpunkter nedan fokuserar på ekologisk hållbarhet och biologisk mångfald i grönstrukturen.

Biologisk mångfald. Vi vill hänvisa till sid 4 i samrådshandlingar där kommunen konstaterar följande: *"För att säkerställa att gatan ges en attraktiv, grön karaktär och möjlighet att möta framtida klimatförändringar, ges utrymme för gatuträd, perenner och låga buskar i planteringsytorna längs hela gatan."* Vi vill då lyfta fram vikten av att välja inhemska och varierande arter så att eventuella sjukdomar inte sprids mellan träd (t. ex almsjuka). Sälg är den art som tidigt ger näring åt våra pollinerare. Grönskan ger förutom det attraktiva utseendet också behaglig svalka och skugga under årets varma månader. Nog så viktigt att lyfta fram. I övrigt önskar vi att man följer det som angetts i såväl samrådshandlingarna för detaljplanen men även de riktlinjer för biologisk mångfald som angetts på sid 40, *Program för Åkersberga stad – centrumområdet* antagen 2019-10-02¹

Vi vill även lyfta fram att man beaktar *Green Cities 3-30-300* regeln². Regeln har tagits fram för att veta hur mycket växter en stad behöver. Den bör gå i linje med kommunens Miljömål 3³. *"Ett Österåker med god bebyggd miljö"*

- **3 träd.** Alla ska kunna se minst tre träd från sin bostad, skola och arbetsplats.
- **30 procent.** Varje stadskvarter ska ha minst 30 procents krontäckningsgrad. Måttet krontäckningsgrad talar om hur stor del av en yta som skuggas av trädkronor.
- **300 meter.** Alla invånare ska ha max 300 meter till ett grönområde.

Miljö kvalitetsnormer. Vi tror liksom tjänstemännen att de föreslagna dagvattenåtgärderna, såsom luftiga bärlager och skelettjordar med porösa material med biokol, minskar föroreningsbelastningen jämfört med dagens situation. Den planerade exploateringen torde därför inte medför någon försämring för recipienterna, Åkers kanal och Sätterfjärden. Indikatorerna i kommunens delmål: *God ekologisk och kemisk status i Österåkers vatten till 2027* ska följas nogsamt.

Kullen och området, Tuna 3:1. Här förväntar vi oss att området bevaras som den tallskogsbiotop den är idag. *"Området har givits naturvärde klass 3, påtagligt naturvärde och bedöms ha ett påtagligt artvärde och visst biotopsvärde. De naturvärden som identifierats är främst tallskogsbiotop med den*

¹ **Riktlinjer för biologisk mångfald:** sid 40, *Program för Åkersberga stad – centrumområdet* antagen 2019-10-02.

- Skydda och bevara befintliga träd. Plantera nya träd och flytta träd som är i vägen för ny bebyggelse. Ofta är kostnaden för skyddsanordningar mindre än kostnaden för att fälla träd, och flytt av träd billigare än att köpa in lika stora nya.
- Bevara och utveckla planteringar och brynmiljöer som bidrar med bo och födosöksmiljöer för fåglar och insekter.
- Låt delar av parkerna utvecklas med ängsblomster vilket ger en större biologisk mångfald och underlättar för pollinerare.
- Vid nyplantering av parkväxter bör växtval ske med hänsyn till den biologiska mångfalden och nyttan växterna gör för fåglar och insekter. Planteras exempelvis körsbärsträd bör sterila arter undvikas för att växterna ska bidra med pollen och mat för fåglar och insekter.
- Placera ut insektskolkar, fågel- och fladdermusholkar som bomiljöer för arter viktiga för skadedjurskontroll.
- Nya vattenmiljöer som dagvattendammar, fontäner och vattenkonst kan bidra med dricksvatten för fåglar och insekter.

² Fakta om 3-30-300 | Green Cities (thegreencities.eu)

³ Kommunens Miljö- och klimatprogram 2030

rödlistade arten tallticka. Talltickan är beroende av att de gamla tallarna inte avverkas". (Utdrag ur NVI 2021, Ekologigruppen). Av intresse är ju även fornlämningar som är värda att bevara åt eftervärlden.

För att uppnå en nödvändig omställning till hållbara samhällen och kommunens övergripande Miljömål 1, "*Ett Österåker med begränsad klimatpåverkan*" krävs att vi styr över från biltrafik till ett mer hållbart resesätt i form av kollektivtrafik och gång och cykel. Indikatorerna i delmål 1 (*De totala utsläppen av växthusgaser i Österåker ska minska till nettonoll 2045, i enlighet med nationellt klimatmål*) ska följas upp noggrant och visa på att målnivån för 2045 (minus 85% CO₂ utsläpp mellan 1990 och 2045) kan uppnås. Vi har dock en fundering på varför busstrafiken inte kan förläggas till Åkers Runö om nu upptagningsområdet för resenärer i de planerade västra delarna av Åkersberga avses. Detta önskar vi få en tydlig förklaring på.

Belysning är ett återkommande tema för oss i Naturskyddsföreningen. Vi vill vara naturens röst och vi värnar om de många nattaktiva arter som inte vill ha belysning. Tänk på dem då väg- och trygghetsbelysning monteras så att det blir skonsamt för dem.

Maria Olausson, Philip Shaw, Peter Olsson, Christoffer Hallgren
Naturskyddsföreningen i Österåker

Åkersberga
2023-06-18